

Masaker v Paríži takmer určite posilní anti imigračné strany naprieč Európou.

Gréci už piaty rok žijú v krajine s obrovskou nezamestnanosťou a klesajú im reálne príjmy.

Rok 2015 bude rokom zmeny pre Španielsko a Európu. Začneme v Grécku.

Odchod Grécka už nie je desivým strašidlom.

Dejiny sú pozliepané z množstva malých dielikov, ktorých význam v behu udalostí sa dá vždy odhadnúť až spätne. Masaker v Paríži takmer určite posilní Marine Le Pen, ktorá je už aj tak čiernym koňom francúzskej politiky. Dopad to môže mať aj na ďalšie anti imigračné strany naprieč Európou. Tie majú v mnohých prípadoch spoločné aj iné veci, napríklad odpor voči EÚ, euru, alebo Trojkou riadenej konsolidácii rozpočtov.

Reči o možnom vystúpení Grécka z eurozóny sa šíria naprieč Európou a zaznievajú aj v tábore nemeckej premiérky. Podľa neoficiálnych informácií nemecká vláda už pripravuje plány na zamedzenie dopadov prípadného gréckeho opustenia eurózy. Nemecko by to stálo asi 40 miliárd eur. Vyjadrenia z iných štátov sa nesú v podobnom duchu. Podľa francúzskeho prezidenta Hollandeho je opustenie eurozóny na rozhodnutí samotného Grécka, ale záväzky vraj treba dodržiavať (Skutočne? Aj tie rozpočtové? Trafená hus zagágala). Podľa španielskeho ministra pre Európu by opustenie eurozóny Grécku poškodilo, ale nepredstavovalo pre Európu systémové riziko.

V samotnom Grécku táto myšlienka až tak populárna nie je, čo je pochopiteľné. Gréci už piaty rok žijú v krajine s obrovskou nezamestnanosťou, ekonomickou recesiou a poklesom reálnych príjmov. Jedinou odmenou im je zatiaľ ich zotrvanie v eurozóne. To sa prejavilo aj na zhoršení volebných preferencií SYRIZA, ktorá má podľa posledného prieskumu pred Novou demokraciou len 3% náskok. Predseda Alexis Tsipras však stojí za svojím: „Veľká časť nominálnej hodnoty verejného dlhu Grécka musí byť odpísaná.“ Zatiaľ však z jeho strany nezaznel plán B, teda čo jeho vláda spraví, ak Trojka reštrukturalizáciu odmietne.

Otázne je, ako sa teraz zachová Trojka. Grécko dostalo dvojmesačný odklad na spustenie ďalších reforiem, ktoré su podmienkou posledných dávok peňazí zo záchranného programu. Avšak krajina bude teraz minimálne šesť týždňov bez vlády a jej prípadné zostavenie po voľbách si vyžiada daky čas. Nehovoriac o tom, že nová vláda bude musieť vyjednať aj spôsob ukončenia záchranného plánu. Lepšie povedané, dohodnúť sa, ako kryť rozpočtovú dieru na najbližšie dva roky. Samozrems, nezabudnime ani na poslednú „drobnosť“. Vláda padla na neschopnosti zvoliť prezidenta. Dokáže ho nový parlament zvoliť alebo sa v Aténach o pár mesiacov znova zopakuje neúspešné cvičenie z decembra?

Aj keď panuje zhoda, že odchod Grécka nepredstavuje ekonomicky kritickú udalosť pre eurozónu, politicky to tak nemusí byť. Pripomenul to predseda španielskeho hnutia Podemos, keď na svojom Twitteri zverejnil správu: „Rok 2015 bude rokom zmeny pre Španielsko a Európu. Začneme v Grécku. Pod Alexis, pod!“ Voľby sú v Španielsku koncom tohoto roka. Pre pripomenutie, aj v Španielsku má Slovensko „zainvestované“, keďže slovenskí daňovníci ručia za pomoc španielskym bankám.

Grécka kríza sa začína prejavovať aj v celej eurozóne. Euro je najslabšie od roku 2006, no nielen kvôli Grécku, ale aj vďaka rastúcej šanci, že ECB spustí kvantitatívne uvoľňovanie. Hospodárska situácia v Európe je bez zmeny, teda chabá. Akurát

Španielsko zahlásilo ubudnutie štvrt' milióna nezamestnaných zo štatistík, čo je navyše od roku 1998.

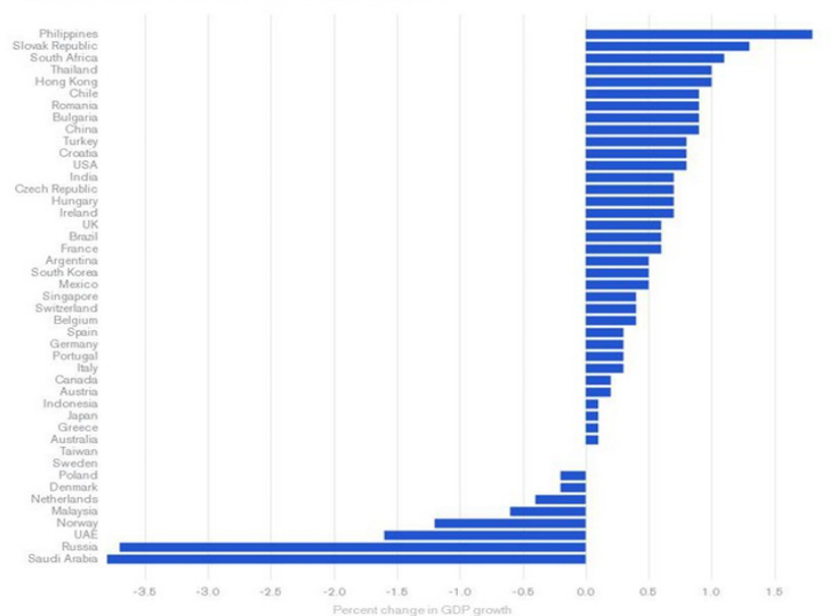
Inak je všetko po starom. Nezamestnanosť v eurozóne sa v novembri medzimesačne udržala na úrovni 11,5%, medziročne klesla len o 0,4 percentuálneho bodu. V Talian-sku nezamestnanosť narástla na 13,4% a nezamestnanosť mladých dosiahla nový rekord - 43,9%.

Svet nejaká eurozóna až tak nezaujímá. Čierne zlato každým dňom stráca svoj lesk.

Svet nejaká eurozóna až tak nezaujímá. Ale zaujíma ho ropa. Čierne zlato každým dňom stráca svoj lesk. Štáty ako Rusko, Venezuela, či Irán už pociťujú viac ako nepriemerné dopady poklesu ceny ropy na svoje rozpočty. Ale existuje aj druhá miska váh. A tým nemyslím bežných motoristov, ktorí tankujú stále lacnejšie. Ropa je významným nákladovým vstupom priemyselnej výroby a prepad cien je pre mnohé ekonomiky nečakaným, ale o to štedrejším vianočným darčekom. Analytici Oxford Economics prepočítali, akú zmenu HDP spôsobí barel ropy za 40 dolárov, oproti scenáru s cenou 84 dolárov. Na spodku rebríčka sú Rusko, arabské ropné štáty, ale aj Nórsko, Malajzia, či Holandsko. Na vrchole sú Filipíny a... Slovensko! Lacná ropa by nám mohla pridať asi 1,3% HDP.

This is Your World on \$40 Oil

Effect on GDP growth in 2015-'16 of oil at \$40 a barrel vs. \$84

Source: Oxford Economics Ltd.

Bloomberg

Nedostatok zemiakov prinútil 100 pobočiek McDonald obmedziť predaj hranoliek.

Pre niekoho radosť, pre niekoho starosť a pre niekoho kolaps. Venezuela mala vďaka experimentovaniu so socializmom ekonomických starostí aj pri drahej rope, ale pád cien pre ňu predstavuje jazdu po tobogane. Prednedávnom tam musela zavrieť jedna z obľúbených atrakcií, zmrzlináreň s najväčším počtom príchutí (900) na svete. Dôvodom bol nedostatok mlieka. Politikov však rozzúrila až McDonald. Tomuto etalónu kapitalizmu sa doteraz darilo aj v krajine Chavizmu. Avšak nedostatok zemiakov prinútil 100 pobočiek obmedziť predaj hranoliek. Prezident Maduro to odsúdil a štátny spravodajca TeleSUR obmedzenie podávania hranoliek odsúdil ako ďalší z útokov Spojených štátov a kapitalizmu na Venezuelu.

Nech vám po zvyšok týždňa „vrazi z Vol stritu“ dajú pokoj.

Martin Vlachynský
8.1.2015